

Activiteitenverslag 2017

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	3
1. Het Steunpunt vo in 2017	3
1.1 Bijeenkomsten netwerkgroepen	3
1.2 Flitsbijeenkomsten	3
1.3 Afstemming en overleg.....	4
1.4 Verkenning mogelijkheden voor een platform voor rekendocenten in het vo.....	3
2. Activiteiten 2017, gekwantificeerd.....	3
2.1 Website Steunpunt taal en rekenen vo.....	5
2.2 Website aanbodoverzicht	5
2.3 Helpdesk.....	6
2.4 Servicedocumenten	7
2.5 Flitsberichten.....	7
2.6 Bijeenkomsten, conferenties en regionale netwerkgroepen.....	8
2.7 De ‘klanttevredenheid’	9
2.8 Gedeelde Dropbox.....	10

Voorwoord

Het jaar 2017 laat zich voor wat betreft de ontwikkelingen van het rekenonderwijs en de rekentoets vooral kenmerken als een jaar waarin er weinig tot geen veranderingen te melden waren. Een jaar met verkiezingen voor een nieuwe Tweede Kamer samenstelling met aansluitend een formatieperiode die de nodige tijd in beslag nam. Medio oktober werd het regeerakkoord gepubliceerd en werden de beleidsvoornemens van de coalitie bekend. Nieuw beleid dat de regering wenst te gaan voeren op het gebied van rekenonderwijs en (de toekomst van) de rekentoets. Begin december was het zover dat er melding gemaakt kon worden van de eerste nieuwe beleidsontwikkelingen, met de aankondiging dat het cijfer voor de rekentoets per direct uit de slaag-zakregeling voor het vwo gehaald zou worden. Daarmee werd voor het gehele voortgezet onderwijs de situatie met betrekking tot de rekentoets en het rekentoetscijfer gelijkgetrokken: de toets moet ten minste één keer zijn afgelegd als onderdeel van het eindexamen en het cijfer wordt op de cijferlijst bij het diploma geplaatst, met uitzondering van vmbo-bb, daar komt het op een aparte bijlage bij de cijferlijst.

1. Het Steunpunt vo in 2017

De behoefte aan informatie die het Steunpunt levert is in 2017 verder afgenomen in vergelijking met de voorgaande jaren. Gelet op het voorgaande is dat ook begrijpelijk, in veel gevallen wist men waar men aan toe was, er was qua regelgeving sprake van een soort status quo. Dat neemt niet weg dat er nog steeds volop vraag blijft naar onze informatie en/of advisering.

Uit respons die wij vaak ongevraagd ontvangen blijkt onverminderd een grote waardering voor het feit dat het Steunpunt er is als betrouwbare vraagbaak voor het scholenveld.

1.1 Bijeenkomsten netwerkgroepen

De lichte daling van het aantal deelnemers van de regionale netwerkbijeenkomsten rekenen zoals we die in 2016 al signaleerden zette zich ook in 2017 voort, zie ook hoofdstuk 2.6. Enerzijds heeft dat mogelijk te maken met de afweging die door de scholen gemaakt wordt tussen enerzijds lesuitval versus het bezoeken van deze bijeenkomsten, anderzijds kan het ook voortkomen uit de 'informatieluwte' waarvan het afgelopen jaar duidelijk sprake was. Positief aan deze bijeenkomsten is dat er nog steeds voldoende belangstelling is en dat er heel veel genetwerkt wordt door de scholen. Veel uitwisseling op allerlei terreinen en dat is ook precies de bedoeling: niet altijd zelf het wiel uitvinden, maar leren van en met elkaar.

1.2 Flitsbijeenkomsten

Vanwege het uitblijven van nieuwe beleidsontwikkelingen met betrekking tot de rekentoets en het rekenonderwijs was er gebrek aan voldoende en vooral verantwoorde inhoud om weer een aantal flitsbijeenkomsten over de rekentoets te organiseren. Het zou geen recht doen aan de tijdsinvestering van de deelnemers en eventuele lesuitval. In overleg met het College voor Toetsen en Examens en het ministerie van OCW hebben we daarom besloten om deze bijeenkomsten niet door te laten gaan.

1.3 Afstemming en overleg

Op enkele uitzonderingen na vindt er wekelijks afstemmingsoverleg plaats tussen de Steunpunten vo, mbo en basisvaardigheden. Dit om geïnformeerd te zijn over elkaars werkzaamheden én waar mogelijk en/of nodig elkaar ook te ondersteunen en activiteiten op elkaar af te stemmen.

Verder participeert het Steunpunt vanuit haar adviesfunctie in de werkgroep Taal & Rekenen van het College voor Toetsen en Examens te Utrecht. Gaande 2017 is de frequentie van dit overleg teruggebracht van één keer per maand naar één keer per twee maanden.

Tot slot is er maandelijks werkoverleg tussen de beleidsambtenaren van de directie vo van OCW en het Steunpunt vo. Daarbij wordt over en weer informatie uitgewisseld over de laatste ontwikkelingen. Tevens wordt dan ook invulling gegeven aan een belangrijke taak van het Steunpunt, namelijk de radarfunctie. Daar waar het Steunpunt duidelijke signalen van scholen ontvangt over beleidsvoornemens en andere zaken, worden de beleidsmedewerkers daarover geïnformeerd. Dit heeft door de jaren heen bij een aantal nieuwe ontwikkelingen zeker bijgedragen aan een goede monitoring van het invoeringsproces en tot afstemming waar nodig zodat de uitvoering van het beleid voor de meeste scholen realistisch en haalbaar was.

1.4 Verkenning mogelijkheden platform voor rekendocenten vo

Op verzoek van OCW zijn er in 2017 een aantal verkennende gesprekken door het Steunpunt geïnitieerd met rekendocenten en rekencoördinatoren die ons eind 2016 hadden laten weten een kartrekkersrol te willen vervullen in het proces om te komen tot een platform speciaal voor mensen die zich bezig houden met rekenonderwijs in het vo. Er zijn een aantal opties verkend variërend van het oprichten van een nieuwe docentenvakvereniging tot aanhaken bij een bestaande docentenvakvereniging. Gaande de gesprekken is de groep vrijwilligers helaas teruggelopen tot zes docenten, die uiteindelijk unaniem hebben besloten om een platform voor rekendocenten te willen onderzoeken onder de paraplu van de Nederlandse Vereniging voor Wiskunde docenten, de NVvW. Als een aparte en zoveel mogelijk zelfstandige tak van deze vakvereniging. Men zag in een dergelijke samenwerking het grote voordeel dat de NVvW al op vele fronten gesprekspartner van OCW is als het gaat om zaken als de rekentoets en rekenonderwijs en ook op tal van andere fronten als vakvereniging natuurlijk contacten en ingang heeft. In de tweede helft van 2017 zijn er daarom een aantal gesprekken gevoerd tussen het dagelijks bestuur van de NVvW en de groep kartrekkers. Toen het wederzijdse vertrouwen tussen de hiervoor genoemde personen voldoende leek te zijn heeft het Steunpunt haar verkennende rol beëindigd.

De naam die men eind 2017 heeft bedacht voor dit nog verder op te zetten en in te richten platform is: **Platform Rekenonderwijs Voortgezet Onderwijs**, kortweg **PReVO**.

2. Activiteiten 2017, gekwantificeerd

In de organisatie van het Steunpunt is in 2017 ten opzichte van de voorgaande jaren weinig veranderd. Het is inmiddels een beproefd concept dat goed werkt en dat wordt, zoals hiervoor al aangegeven, door velen in het voortgezet onderwijs op prijs gesteld.

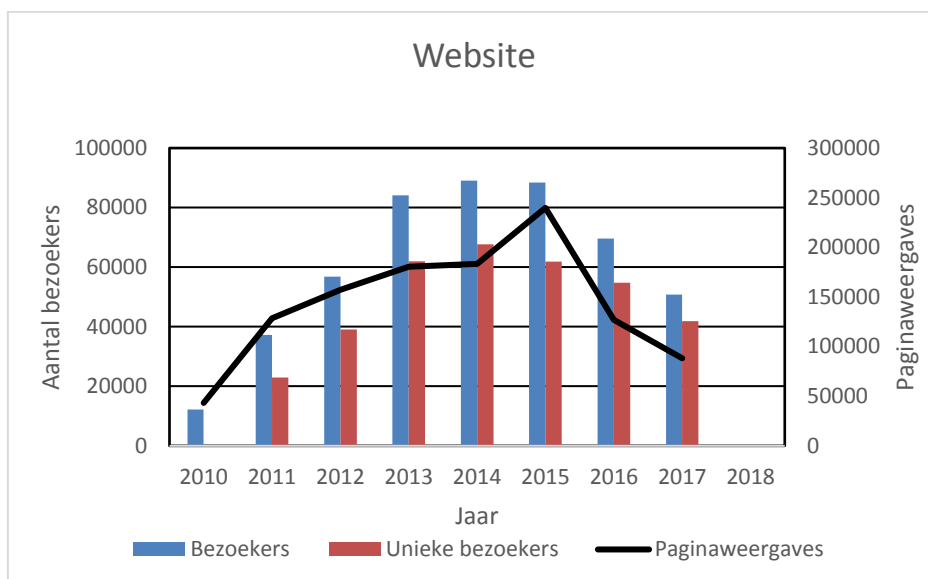
Bij hun werkzaamheden worden de adviseurs secretariael ondersteund. Deze secretariële ondersteuning wordt gedeeld met de twee andere Steunpunten die onder dezelfde stichting

vallen. Het Steunpunt taal en rekenen vo voert haar landelijke taken en activiteiten uit met twee adviseurs, met een omvang die per 1 augustus is teruggebracht van 1,6 naar 1,2 fte.

2.1 Website Steunpunt taal en rekenen vo

Het bezoekersaantal van de website van het Steunpunt vo laat in 2017 opnieuw een lichte daling zien ten opzichte van 2016. Dit neemt niet weg dat het aantal bezoekers van de website nog steeds redelijk hoog genoemd mag worden. Het aantal paginaweergaves is in 2017 eveneens wat afgenomen. Dit alles laat onverlet dat deze website nog altijd in een flinke behoefte voorziet.

Grafiek 1, overzicht bezoekersaantallen en paginaweergaves website.

Top 5 meest bezochte pagina's 2016 (unieke bezoekers)

1. Veelgestelde vragen (24.586)
2. Homepage (14.383)
3. Nieuwsbericht: 'Voorbeeldrekenoetsen 2F en 3F nu ook als pdf beschikbaar' (5.776)
4. Leermiddelen: Taalposters (F-niveaus) en Rekenposters (F- en S-niveaus) (3.633)
5. Examens en toetsen (1.430)

Daarnaast valt het gebruik van de zoekfunctie (3.161) op, daar wordt dankbaar gebruik van gemaakt.

2.2 Website aanbodoverzicht

Op deze website kon aanbod geselecteerd worden op schoolsoort (vo, mbo en ve), op vakgebied (taal, rekenen, moderne vreemde talen (mvt)) en op categorie (beleidsondersteuning, leermiddelen, nascholing, toetsen, volgsystemen).

Voor de vo component van deze website was het bezoekersaantal echter al dusdanig geslonken dat wij halverwege 2017 hebben besloten deze service voor het vo te beëindigen. Zoals wij in ons activiteitenverslag van 2016 al aankondigden, de kosten zijn niet meer in verhouding met de belangstelling, reden waarom ook de Steunpunten mbo en ve hebben besloten hun serviceverlening via de website Aanbodoverzicht te stoppen. Aan het eind van 2017 is deze website daarom geheel 'uit de lucht genomen'.

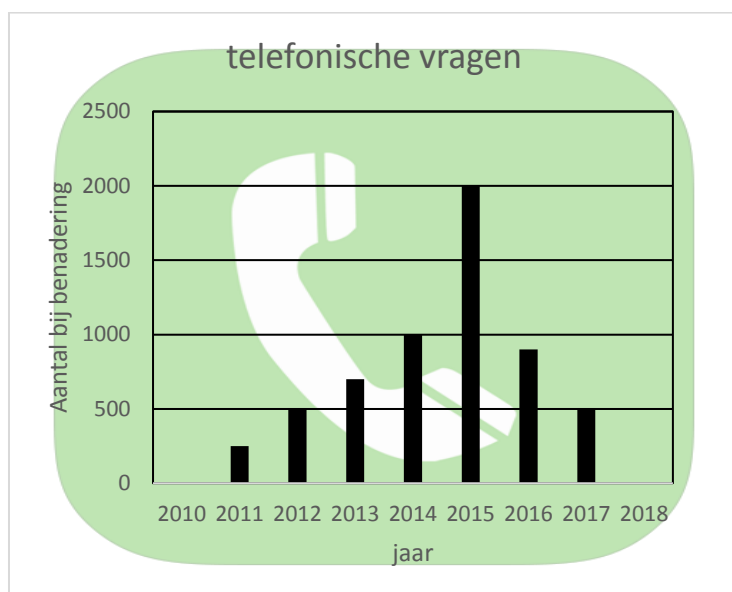
2.3 Helpdesk

Eén van de kerntaken van het Steunpunt is het onderhouden van een telefonische en digitale helpdesk. Hier is ook in 2017 nog relatief veel gebruik van gemaakt, zij het dat de daling van de aantallen, die in 2016 inzette, zich ook in 2017 heeft voortgezet.

Het merendeel van de vragen komt binnen via het contactformulier op de website, daarnaast worden de beide adviseurs ook geregeld rechtstreeks via de e-mail met vragen benaderd.

Van vragen die telefonisch binnenkomen wordt geen registratie bijgehouden omdat dit onevenredig veel administratieve belasting met zich mee zou brengen. Wel was in 2017 opnieuw merkbaar dat ook het aantal telefonische vragen ten opzichte van 2016 verder is afgenomen, wij schatten het totaal voor 2017 op circa 500 telefoontjes, vrijwel gelijk aan het aantal schriftelijke vragen. Bij de telefonische vragen gaat het veelal om vragen waar men liefst direct antwoord op wil hebben, de onderwerpen komen in grote lijnen overeen met die van de digitaal ingediende vragen.

Grafiek 2, ontwikkeling telefonische vragen

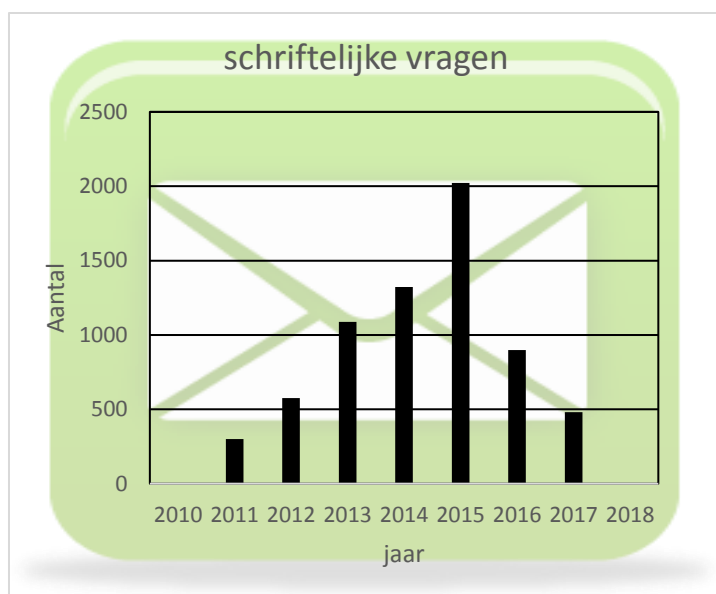

In 2017 zijn er in totaal 480 vragen via de e-mail binnengekomen en beantwoord, waarbij er gemiddeld nog steeds circa twee á drie vragen per bericht gesteld worden. Ten opzichte van het absolute topjaar 2015 (2023 vragen) is er dit jaar duidelijk sprake van een flinke afname. Hoewel we dat niet 100% zeker weten nemen we aan dat dit samenhangt met het feit dat 2017 in vergelijking met de voorgaande jaren voor wat betreft de rekentoets en het rekenonderwijs als een beleidsluw jaar te karakteriseren is.

Het streven is om de vragen die digitaal binnenkomen liefst dezelfde dag, maar uiterlijk binnen drie werkdagen te beantwoorden. Soms zijn er vragen bij die door anderen beter beantwoord kunnen worden, bijvoorbeeld door Ouders & Onderwijs, het LAKS, het CvTE of het Examenloket. In die gevallen wordt de vraag aan die instantie voorgelegd of naar hen doorgespeeld. De vraagsteller krijgt daar bericht van en later een concreet antwoord. Het omgekeerde komt ook voor, namelijk dat vanuit de hiervoor genoemde instanties vragen

aan het Steunpunt worden doorgestuurd met het verzoek die voor hen te beantwoorden. Dat aantal is ook opgenomen in het totaal van onze schriftelijke antwoorden.

Grafiek 3, ontwikkeling schriftelijke vragen

2.4 Servicedocumenten

Met het uitgeven van servicedocumenten beoogt het Steunpunt beleidsbrieven en wet- en regelgeving correct maar kort en bondig en in vlot leesbare taal aan scholen aan te bieden. Men hoeft dan niet de officiële en vaak juridisch geformuleerde teksten uit het Staatsblad te lezen om toch voldoende geïnformeerd te zijn over een onderwerp. Het Steunpunt brengt alleen servicedocumenten uit over items die samenhangen met taal en rekenen en voor betrokkenen uit het voortgezet onderwijs van belang zijn. De ‘vertaalslag’ wordt verzorgd door het Steunpunt en komt, daar waar dat nodig is, in goed overleg met OCW tot stand. We gaven eerder al aan dat 2017 een tamelijk beleidsluw jaar was, dat is ook te merken aan het aantal servicedocumenten dat in 2017 is opgesteld, slechts één, gedateerd op 21 april: - [Quickscan doorlopende leerlijn vmbo-mbo voor zwakke rekenaars](#).

Daarnaast heeft het Steunpunt in 2017 nog de Factsheet RTVO 2017-2018 uitgebracht waarin alle belangrijke zaken met betrekking tot de rekentoets vo per schooltype uiteen worden gezet. Deze factsheet is op 18 december nog aangepast vanwege de nieuwste ontwikkelingen m.b.t. het uit de kernvakkenregel halen van het rekentoetscijfer bij het vwo: - [Factsheet RTVO 2017-2018](#).

2.5 Flitsberichten

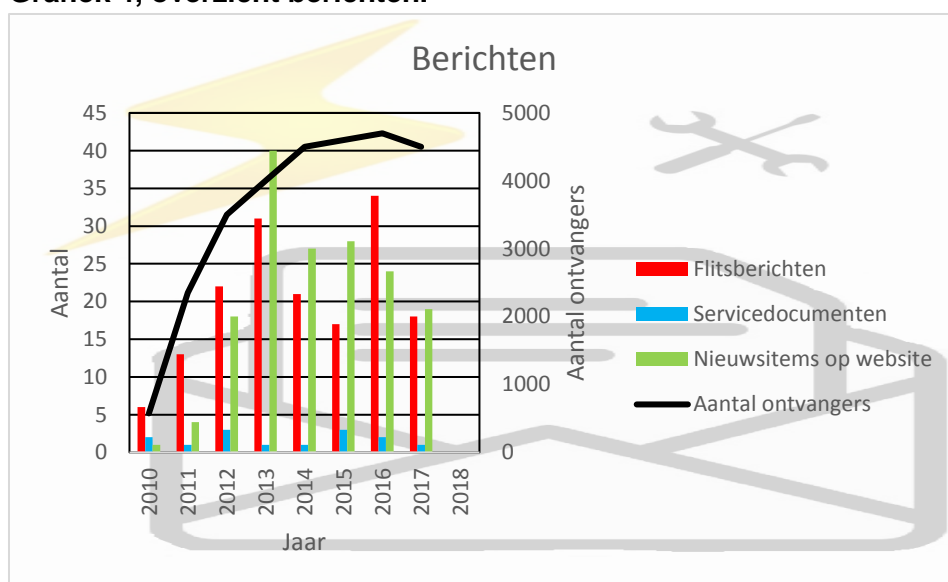
Wij brengen flitsberichten uit die alleen worden verstuurd op momenten dat er iets te melden valt. De inhoud is verschillend en varieert van het melden van -en uitleg over- beleid dat wordt gewijzigd tot aankondigingen van bijeenkomsten die voor de doelgroep van belang kunnen zijn.

Belangstellenden kunnen zich via de website aanmelden als ze onze ‘flitsberichten’ wensen te ontvangen. In de meeste gevallen zijn de ‘geabonneerden’ vo-docenten en/of taal- en rekencoördinatoren en leidinggevendenden in het vo. Verder heeft zich een kleine groep

buitenstaanders aangemeld voor de flitsberichten; het betreft dan uitgevers, commerciële partijen, huiswerkbegeleidingsinstituten en dergelijke.

Het aantal ontvangers is voor het eerst licht afgenomen, deze daling wordt mede veroorzaakt door docenten die een andere functie hebben gekregen of van school zijn gewisseld. In totaal hebben we een mailbestand van ruim 4100 ‘geabonneerden’ op onze flitsberichten. Er zijn in 2017 achttien flitsberichten aan deze groep verstuurd, ter vergelijking: in 2016 waren dat er vierendertig.

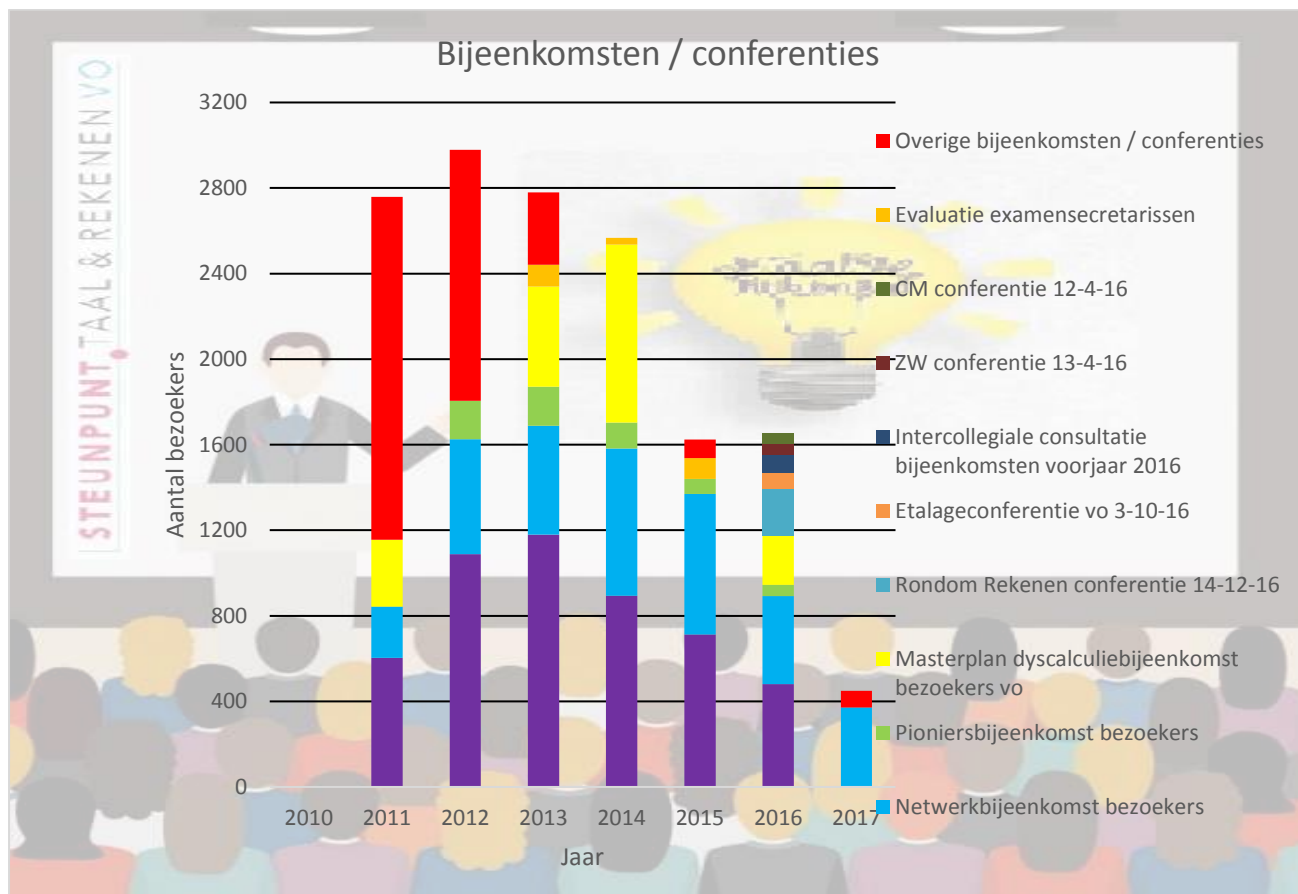
Grafiek 4, overzicht berichten.

2.6 Bijeenkomsten, conferenties en regionale netwerkgroepen

In 2017 zijn er in totaal vijftien bijeenkomsten door het Steunpunt vo georganiseerd, waarvan negen regionale netwerkbijeenkomsten rekenen, één kickoff bijeenkomst voor de quickscan en de overige vijf hadden te maken met de verkenning van de mogelijkheid om te komen tot een platform voor rekendocenten. Zie ook grafiek 5 op de volgende bladzijde.

Grafiek 5, aantallen deelnemers bijeenkomsten en conferenties.

Tabel 1. Overzicht aantal deelnemers aan verschillende bijeenkomsten

	Aard van de bijeenkomst:	Aantal deelnemers:
1	Regionale netwerkbijeenkomsten rekenen	
	Drie keer drie bijeenkomsten in de regio's noord, midden en zuid	372
2	Bijeenkomsten i.v.m. platform rekendocenten	40
3	Overige bijeenkomsten	78
Totaal aantal deelnemers 2017:		481

2.7 De 'klanttevredenheid'

De activiteiten van -en de dienstverlening door- het Steunpunt worden in zijn algemeenheid goed tot zeer goed beoordeeld. Dat blijkt niet alleen uit een grote belangstelling voor -en deelname aan- de activiteiten, direct na afloop van flitsbijeenkomsten en conferenties, die door ons zijn georganiseerd, worden enquêtes verstuurd aan de deelnemers. De respons daarop is altijd zeer representatief en de beoordelingen zijn in vrijwel alle gevallen positief.

2.8 Gedeelde Dropboxen

Eind 2014 introduceerden we bij onze Netwerkgroepen taal en rekenen een gedeelde Dropbox. Dar wordt inmiddels dankbaar gebruik van gemaakt. Er zijn twee aparte dropboxen waarbij die voor rekenen nog een tweetal submappen heeft: rekenen vmbo en rekenen-havo/vwo.

De dropbox voor taal wordt in 2017 gedeeld met 147 docenten, de beide dropboxen voor rekenen (havo-vwo en vmbo) wordt gedeeld met 816 docenten. Met name deze laatste groep is, ten opzichte van vorig jaar en in tegenstelling tot de ontwikkeling op andere terreinen, met 20% extra docenten in 2017 flink toegenomen.

Doel van de dropboxen is het delen van stukken waarvan men denkt dat anderen daar iets aan kunnen hebben. De dropboxen van de rekennetwerken bevatten onder andere beleidsplannen, posters, urenstaatjes, stappenplannen voor uitval op rekenen, ER zaken, rapportages, brochures, presentaties.